

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ	
гр. ПЛОВДИВ	
Вх. № 7079	Дело № 58
Получено на 07.11.2022	

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен "доктор" по: област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.8. Икономика, научна специалност „Организация и управление на производството (селско стопанство и подотрасли)“

Автор на дисертационния труд: АБЕТАРЕ ШУКЕРИ КАБАШИ
/ ABETARE SHYQERI KABASHI /

докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Мениджмънт и маркетинг“ при Аграрен университет - гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд:
УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВАТА СТАБИЛНОСТ В АГРАРНИЯ СЕКТОР НА РЕПУБЛИКА КОСОВО

/ Financial Stability of an Open Economy in the Western Balkans by Managing Financial Stability in Kosovo's Agrarian Sector /

Изготвил становището:

доц. д-р Екатерина Димитрова Кюскиева-Арабска
определена за член на научното жури със
Заповед № РД-16-983 / 07.10.2022 г. от Ректора на АУ

1. Актуалност на проблема

Представеният за становище дисертационен труд разглежда въпросите за финансовата стабилност на съвременните икономически системи през призмата на глобалните тенденции и исторически обусловените процеси по примера на аграрния сектор в Република Косово. В този смисъл, той представя едно дисертационно изследване, което се отличава със своята актуалност, особено в контекста на проблемите на устойчивото развитие.

Обект на изследване е финансовата система и аграрния сектор в Република Косово. Предмет на изследването са процесите на управление на финансовата стабилност с фокус върху аграрните предприятия в Република Косово.

Трябва да се подчертае, че подходът за прилагане на методите на сравнителния анализ в областта на поставените проблеми между държави в

Западните Балкани е успешен и представя нови аспекти и възможности за решения в развитие на финансовата система и аграрния сектор в държава като Република Косово.

Погледнати на международно ниво, изследваните проблеми се третират като такива от първостепенна важност за функциониране на националните икономики, и на глобалната икономическа система, и в основата на глобалното икономическо развитие в смисъла на постигане на устойчивост във всичките ѝ аспекти.

Това води до прилагане на един по-различен подход в дисертационното изследване и неговото структуриране и изграждане около основната тема за финансовата стабилност / финансовата нестабилност / като цяло, но и в частния случай на аграрния сектор, което му придава научна стойност по отношение на формиране на базисни постановки и предложения, а постигнатите резултати показват възможности за продължение.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване

Представеното изследване представя анализ на управлението на финансовата стабилност, в частност аграрния сектор, на Република Косово в условията на отворена икономика и като част от Западните Балкани.

Поставената изследователска цел се реализира с изпълнението на следните научни задачи: (1) теоретичен анализ на глобалното финансово развитие в условия на икономическа глобализация и на финансовата стабилност / и финансовата нестабилност /; (2) анализ на факторите и процесите при вземане на решения при управление на финансовата стабилност на различни нива; (3) сравнителен анализ на развитието и управлението на финансовата система и аграрния сектор на Република Косово и Западните Балкани; (4) извеждане на препоръки относно управлението на финансовата стабилност на аграрните предприятия в Република Косово.

С използване на методите на теоретичен и сравнителен анализ се доказва основната изследователска теза, че финансовата нестабилност в аграрния сектор се дължи на несъответствията в политическите цели и липсата на структурни реформи, които са и основна бариера пред развитие на сектора и предпоставка за задълбочаване на проблемите за ефективно разпределение на ресурсите и устойчиво развитие.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати

Дисертационният труд е представен за становище в обем от 141 страници и следната структура: въведение, пет раздела, заключение и списък литературни източници.

Списъкът с литературни източници съдържа 156 заглавия и 37 интернет ресурси.

Представено е добре обосновано теоретично изследване, събрало богат фактологичен материал.

Ползваният стил е академичен. Представените анализи са в съответствие с поставените научноизследователски задачи за постигане на целта на дисертационното изследване.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература

Във въвеждащата част авторът успява да обоснове актуалността на дисертационния труд, като представя мотиви за избора на тема и аргументи, които защитават неговата оригиналност.

Първите два раздела, теоретични по своя характер, представят обстоен литературен обзор на проблемите, свързани с управлението на финансовата стабилност на отворените икономики. Особен акцент е поставен върху ролята на парите, влиянието на процесите на глобализация, развитието на съвременните финансови системи и източниците на риск.

Следващият раздел анализира финансовата стабилност / финансовата нестабилност / в условията на пазарна икономика и потенциалните влияния, вкл. върху аграрния сектор. Поставеният фокус върху процеса на вземане на управленски решения във връзка с осигуряване на финансова стабилност на различни нива води до формулиране на изводи относно критичната роля на пазарната информираност. Третирането на проблемите на информационната асиметрия в контекста на пазарната ефективност поставя един от основните проблеми и за аграрния сектор.

Четвъртият раздел анализира финансовата система и финансовата стабилност на аграрния сектор на Република Косово чрез сравнение с държави от Западните Балкани. Изведени са основни положения за последниците от финансовата стабилност върху икономиката и аграрния сектор, като вниманието е насочено върху главния въпрос за провежданата парична политика.

Петият раздел представя развитието на аграрния сектор в Република Косово и идентифицира основните източници на стабилност / нестабилност. Особено внимание се отделя на управленските процеси и перспективите за развитие.

Заклучението представя основните постановки и изводи, както и препоръки за подобрения в областта на развитието и финансовата стабилност на аграрния сектор в Република Косово.

5. Приноси на дисертационния труд

Приемам формулираните в автореферата приноси като достоверни и лично дело на автора, като си позволявам да ги преформулирам и допълня по следния начин:

Научни приноси

1. Извършен е теоретичен анализ на основните понятия, свързани с осигуряването на финансовата стабилност като ключов фактор за развитие на икономиката и аграрния сектор.

2. Идентифицирани са основните дефекти и аномалии на пазарната икономика, които оказват въздействие върху процеса на вземане на управленски решения при управлението на финансовата стабилност на икономическите системи.

Научно-приложни приноси

3. Извършен е сравнителен анализ на финансовите системи на страните от региона на Западните Балкани (с акцент върху Република Косово) и е изследвано тяхното влияние върху развитието на икономиката, и в частност на аграрния сектор.

4. Извършен е анализ и оценка на управлението на финансовата стабилност на аграрния сектор на Република Косово на микро и на макро ниво.

5. Формулирани са конкретни изводи и препоръки за подобряване на управлението на финансовата стабилност в аграрния сектор на Република Косово.

6. Критични бележки и въпроси

Основните критични бележки (предимно от технически характер) могат да бъдат насочени към: постигане на по-точен превод; коректни цитирания и еднакъв стил; избягване на повторения, по-добро оформяне на таблици и фигури (особено по отношение на превода); яснота относно актуалност на източниците и данните и др. Предложенията и препоръките биха могли да бъдат отделени в отделен параграф с цел диференцирането им от общите изводи и за по-ясно представяне.

Бих препоръчала: (1) Продължаване на изследването с актуални данни и разширяване на неговия обхват, вкл. по отношение на въпросите, свързани с управление на риска; (2) Разработване на учебни материали; (3) Публикации в специализирани научни издания за представяне на основните резултати от проведеното изследване и тяхното разпространение.

Направените бележки и препоръки не умаломажават достойнствата на дисертационния труд и постигнатите приноси.

Въпросът, който бих поставила е: Докторантката би ли разграничила понятията „финансова стабилност“ и „финансова сигурност“ и как?

7. Публикувани статии и цитирания

Представеният списък от публикации в автореферата покрива наукометричните показатели за придобиване на ОНС „доктор“.

Представеният автореферат отразява структурата и съдържанието на дисертационния труд.

Предвид ограниченията в обема, бих препоръчала по-различен подход в представяне на основни постановки и резултати с поставяне на по-голям акцент върху въпросите, касаещи аграрния сектор.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените от докторанта различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на **АБЕТАРЕ ШУКЕРИ КАБАШИ** образователната и научна степен **„доктор“** по научната специалност „Организация и управление на производството (селско стопанство и подотрасли)“.

Дата: 31.10.2022 г.
гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО: СА

(доц.зр. Е. А. Б. С. А. Р. . .)